

# Telegraful Român

Organ național-bisericesc

## Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un gir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

## Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

## Congresul Asociației clerului A. Șaguna

Clerul mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Bănău, Crișana și Maramurăș se întrunește în al șaselea congres ordinar al preoșimii, de astădată la Sibiu, în zilele de Marți și Mercuri în 17 și 18 Noembrie 1925. Programul congresului este: comemorarea sinodului ecumenic dela Niceea.

Când clerul mitropoliei noastre se pregătește să serbeze o aniversare așa de însemnată ca al primului sinod ecumenic, întrunit înainte cu 1600 de ani la Niceea, își afirmă din nou misiunea înaltă și frumoașă, ca între hoțarele nouă și largite ale țării să arunce sămânța curată a înțoarcerii sufletelor la Hristos.

În coloanele ziarului nostru ne-am mai ocupat, zilele acestea, cu evenimentul epocal dela anul 325 — sărbătorit acum de întreaga lume a creștinătății, și am schițat importanța lui neasămănată, aducând primos de venerare memoriei celor 318 episcopi, apărătorilor ortodoxiei și oamenilor cari cu dragoste și înțelegere și-au consfințit viața întreagă pentru a răspândi și a întări credința și virtutea.

Al șaselea congres al preoșimii din mitropolia ardelenă va comemora, în chip festiv, strălucitul sinod niceean: sărbătoarea creștinismului.

Ear prezența, la această adunare, a clerului mitropoliei noastre în număr cât

mai impunător, pentru a preamări, în cadre potrivite, fapte mari din trecutul bisericii creștine, nu poate decât să înalțe și mai mult prestigiul ortodoxiei române.

Slașii bisericii noastre din Ardeal vor fi și de astădată la postul datoriei și al onoarei.

## Naționalismul creștin în purificarea conștiințelor

În era regimului maghiar luptele naționale-politice ale românilor ardeleni prezentau ideea unui principiu de drept, care alina o lăntă, dar continuă dezvoltare a conștiințelor naționale. Alături de conducerea noastră politică, sta biserica cu sînzorele și congresele sale naționale, ca un fort ce ridica ziduri de apărare, din care se blinda toată forța de rezistență a unui popor ce-și apăra limba și legea.

Putem afirma că naționalismul luptelor noastre trecute, bazat pe anumite principii de drept, înfrunghia în sine și ideea unui principiu moral și creștin, ce îmbrăca într-o aureolă de frumusețe pe purtătorii cordeilor și luptătorii noștri politici. Poporul neprihănit, în frunte cu preoșimea, privea cu mândrie la corifeii săi politici, preoți și mireni, cari prin luptele lor naționale își apărau totodată și biserica, profesând acel naționalism creștin care purifica conștiințele de sus până jos.

Dela formarea României nouă, o parte însemnată a intelectualității române și-a schimbat crezul politic. O «anumită presă», învrăjbitoare permanentă a partidelor politice, a creat o nouă mentalitate în sufletul intelectualului român, care îl departă pe acesta de masa poporului de rând, făcând spărturi în rândurile atât de încheiate mai înainte ale «domnilor» cu poporul. Locul idealismului curat, l-a ocupat materialismul cu luptele de partid.

Fostul luptător național, astăzi deputat ori înalt funcționar de stat, face politica «prevăzătoare». Bancherii și îmbogății de război, cu banul sunător îi dau ocazii, ca prin «minimum de sacrificiu» să recolteze «maximum de beneficiu». E secret public că paraziții neamului nostru urmăresc opera de distrugere a statului și bisericii prin deslănțuirea corupției, pentru a ne slăbi forța morală de rezistență.

Poporul privește îngrijorat la cele ce se desfășură înaintea ochilor lui în era libertăților. Când s'ar face statistica fraudelor și actelor de corupție ce se înșiră în viața publică, am putea cunoaște exact și forța distructivă ce se opune conștiinței morale a neamului nostru, amenințând deopotrivă statul și biserica.

Vor trebui acumulate forțe puternice sufletești, pentru îndreptarea moralului public, dacă vrem să păstrăm intact sufletul masei mari a poporului de rând, cheazășia dezvoltării noastre viitoare ca stat creștin.

## FOIȘOARA

### Strigătul după razim sufleteșc

Cine a urmărit cu oareși-care atențiune mișcările spirituale actuale ale tinerimii, a putut observa un fenomen interesant, care însă din punct de vedere psihologic se poate justifica. Lumea începe a fi cuprinsă de oareși-care plictiseală față de tot ce e nestatornic, față de tot ce e numai problematic și caută însetată după «ceva» veșnic, sigur și neschimbăcios. Omul nu vrea să fie purtat de nas, el dorește o conducere spre o țință sigură, el strigă însă după o autoritate individual trăită, el caută o concepție de viață satisfăcătoare, după care se poate conforma în acțiunile sale. Această lipsă se simte mai puternic pe terenul vieții sufletești. — Razimul sufleteșc, pe care l-a pierdut omenirea desconsiderând concepția de viață religioasă, nu-l mai poate afla decât întorcându-se îarăș la forma de viață dată de marele Maestru din Nazaret. Și de fapt lumea de azi — amăgită de rezultatele nemulțumitoare ale științelor mo-

derne atât de dezvoltate — începe tot mai mult a-și căuta razimul sufleteșc pe teren religios. Personalitatea Mântuitorului se dovedește și acum ca în toate veacurile, ca cea mai înaltă personalitate conducătoare. Valoarea creștinismului și a bisericii cu idelle principale ale învățăturii lui Hristos sînt de nou descoperite.

Acest fapt l-am putut constata în decursul studiului meu în Germania.

Învățătura lui Darwin și a lui Haeckel a stăpînit cu desăvîșire viața spirituală în Germania prin 1922/3. Lumea credea rezolvate enigmatul vieții. Placate mari strigau lumii: «Ești din biserică, nu vâi mai lăsați amăgiți de preoșii. Materialismul a copleșit cugetarea oamenilor. Și lumea, astfel lipsită de lumina conducătoare a unui ideal mai înalt, a orbețat în întunecul materialismului. Furtul și omorul au intrat în locul muncii cinșite. Omul devine animalul, dela care credea, că derivă. Credea că poate năbuși focul intern numai cu răpirea averii pămîntești. Și unde a dus această concepție de viață făturiță de oamenii științei? Din statul model al disciplinei făcu o bandă de tâlhari. Și așa cred că la nici un popor nu s'a făcut așa repede ridi-

care din dezastru (moral și material) ca la cel german. Aceasta se poate explica numai prin faptul că biserica a cunoscut cauza boalei primedioase și n'a zăbovit nici un moment cu sanarea ei. Sprîjnită de stat, a combătut cu asprime învățăturile greșite oferind lumii amefite razimul sufleteșc în concepția de viață religioasă creștină. Și lucrul în via Domnului a adus roadă bogată. Astăzi, abia, un an și ceva dela dezastrul din toamna anului 1923 — bisericile germane sînt arhipline, cuvîntările preoșilor le ascultă și cu radio — și de câte ori nu este greșit înțeleasă concepția de viață religioasă? Ce nebulie se răspîndi din cauza, că s'a crezut, că religionea ar fi ceva pur științific. Religionea și îndeosebi izvorul învățăturii religioase creștine, Sf. Scriptură, se ocupă cu mîntuirea sufletului, ea nu este însă un arsenal, din care să ne înarmăm pentru combaterea lui Darwin și a darwinismului. Dacă, și întru cât sînt îndreptățite idelle și învățăturile Evoluționismului, asupra acestui lucru au să decidă științele exacte. Țin să amintesc numai scurt aici, că cercetările cele mai noi au cores și chiar combătut ipoteza evoluționistă a lui Darwin, precum și fana-



Ași zice *unica* chezășie, căci în actuala formațiune de stat nici chiar școala noastră în direcția pornită nu formează garanță pentru generațiile viitoare, dacă nu se va schimba această direcție de modă nouă, într'un duh cu adevărat românesc și creștinesc, — de vreme ce tocmai în școlile de stat s'a dat prea mult frâu liber ideilor de «liberă cugetare», importate din țările apusului, dela dușmanii creștinismului universal, cari acum îl propagă și la noi cu stăruință prin presă și teatre, — prin o presă de caracter dubiu, la care se înhamă tot felul de utopiști, demagogi și socialiști cu tendință anarhică, aceiși declarați, cari cerăcă a resturna ordinea morală în societate. Prin scrierile pornografice, prin reviste cu conținut obscen, focare de infecție morală, se aruncă sămânța disordinii în modul de gândire și simțire al tineretului creștin. Biserica e atacată prin sprijinirea faptică a tuturor făuritorilor de religii false, sămânate sub forma nevinovată a poeziei întregite de o finanță ocultă. Ear în anul trecut, cu o frivolitate deamă de «poporul ales», o gazetă din Iași, zeflemiza în mod nemai pomenit la noi, puritatea caracterului divin a personalității lui Ius, în cuvorbirea cu femeia samarinească. Și opinia publică «românească și creștină», a tăcut fără a cere sancțiunile cuvenite. Abia dacă s'au ridicat câteva glasuri răslețe de protestare, înghițite curând de valul cutropitor al preocupărilor zilnice.

Care este cauza acestei tăceri condamnabile? Putem formula răspunsul în câteva șire: efectul libertinajului de gândire, imprumutat cu procente grele dela cămătarăniile conștiinței creștine, propagatorii unui cult de proveniență străină, cari ne-au schimonosit haina sufletului, îmbrăcându-ne cu joben și frac peste pantalonii albi de lână și opincile naționale.

Numai astfel metamorfozată sufletește opinia publică românească poate asista în tăcere condamnată la procesul de ruină morală ce se urmărește în noul stat, prin un anticreștinism fațis provocat de elemente aruncate la noi de peste graniță.

Pentru a clarifica adevărul celor afirmate, voi cita câteva fragmente din car-

tea: «*Protocoloalele înțeleptilor Sionului*», care nu ne pot lăsa indiferenți:

Cap XIV pag. 90: «*În toate țările ce se numesc înaintate, noi am creat o literatură nebună, murdară, desfrântă*» etc.

Altă mărturisire (Cap IX pag. 55): «*Noi am înșelat, am prostiț și am stricat tineretul creștin printr'o educație întemeiată pe principii și teorii, pe care noi le recunoaștem ca false, și pe care cu bună știință noi ni le-am inspirat*».

În alt loc: «*Iată de ce e necesar să ruinăm credința, să smulgem din spiritul creștinilor principii însuși al Divinității, pentru a-l înlocui cu calcule și nevoi materiale*».

Ținta acestei propagande anarhice e clară: distrugerea credinței, înlocuind-o cu naturalismul ateistic, cu desfrâu și corupție, care aduc cu sine pierderea prestigiului autorității și ierarhiei valorilor, cu distrugerea ordinii în stat și biserică...

Orice acțiune însă își are reacțiunea. O seamă de fruntași ai vieții noastre publice, prevăzând pericolul, au pornit luptă stăruitoare prin scrieri și conferențe publice contra planurilor subversive ce atentează la ființa noastră etnică de popor alcătuit de stat. Școala, atăcată în patrimoniul ei, prin profesori universitari și de academie, a dat prima avant-gardă a acestor luptători ai ideilor naționale creștine. O presă mai bună își face apariția, condusă de oameni devotați gândului de purificare a conștiințelor. Mișcarea e aprobată și de preoțime, întrucât concepțiile desfășurate de ea, sânt și naționale, și creștine.

Apărarea de pericolul corupției sufletești, puse în funcție de elemente străine de noi și necesitatea unor orăduiri sănătoase în viața publică și privată, sânt probleme serioase, a căror actualitate nu se mai poate discuta. Poporul de rând așteaptă dela factorii societății muncă cinstită și pilduitoare. Preoțimea are rol de căpetenie în reformele călăuzitoare spre țințele idealismului creștin, chiar când acelea nu se pot concretiza în fapte decât prin acțiune națională. Dovadă e tocmai trecutul nostru istoric nu tocmai îndepărtat.

Preoții «cu crucea în frunte» și au apărât și neamul, și legea.

Astăzi, în locul dușmanilor de ieri, ne atacă din umbră dușmanul dinlăuntru cu ruina credinței și călcarea conștiințelor, molima ce roade la temelie tuturor așezămintelor menite a garanta dezvoltarea statului și societății.

Preoțimea e chemată și azi a lua parte activă la opera de îndreptare a celor cu gândurile bune, dacă vrea să-și păstreze rolul din trecut și dreptul la viață. Nu vom fi un corp neinsuflit în mijlocul frământărilor pentru reformarea sufletului mulțimii ce ne încunjură, ci încălziti de flacăra vechiului naționalism românesc și creștin, în frunte cu steagul de apărare a credinței, să ne alăturăm la munca de trierare a neghinei din grăul sufletului neamului, ca să putem produce aluatul purificat al conștiințelor de mână.

Altfel, tot rostul nostru pe pământ s'ar distrăma în pulberea unei «litera moarte» fără duh de viață.

Pr. Iuliu Moldovan.

## Adunarea preoțească dela Deva

Secția Sibiu a Asociației clerului «Andrei Șaguna» și a ținut Joi, în 5 c. adunarea generală anuală, sub conducerea pâr. profesor Dr. A. Crăciunescu. A fost una din cele mai succese adunări, atât prin respectabilul număr de 80 preoți, delegați ai protopopiatelor din întreaga Transilvania, cât și prin frumoasele și interesante discuții, ce s'au născut în jurul problemelor de interes actual bisericesc.

Scopul prim al adunării a fost comemorarea împlinirii de 1600 de ani dela ținerea primului Sinod ecumenic, ale cărui hotărâri de cardinală importanță au fixat directive hotărâtoare în istoria dezvoltării ulterioare a bisericii creștine.

S'a sărbătorit, cu toată demnitatea, însemnătatea acestui sfânt și istoric sinod, scoțându-se la relief importanța lui, prin frumoasa predică dela serviciul divin a pâr. protopop Morariu și prin temeinicile lucrări ale pâr. profesor Ilie Beleuță, protopop Moldovan, și ale preoților Tit. Morar și Dr. P. Debu.

Ca temă practică și-a citit pâr. I. Duma conferința «Biserica și minerii», problemă socială asupra căreia se impune întreaga atenție a chemării pastorale a bisericii.

## La Șelimbăr

Cu prilejul înăunțării troiei de pe Movila lui Mihai

Călătorul de astăzi, venind dela Șelimbăr spre Sibiu, abia mai zărește în stânga șoselei naționale o movilă.

E mormântul eroilor căzuți pentru cea dintâi întregire națională a noastră în marea bătălie dela 18/28 Octomvrie 1599, dintre Mihai Viteazul și principele Andrei Báthory, — bătălie după care a urmat înfrângerea triumfală a celui dintâi în Alba-Iulia.

E, în urmăre, unul din cele mai glorioase locuri pentru români.

Pe acest câmp, al Șelimbărului, venind dinspre dealurile Cisnădiei și-a dovedit Mihai Viteazul superioritatea geniului militar. O parte însemnată a oștirii sale în frunte cu îndrăznețul Baba Novac, care atacase pe Stefan Lazar, unul din comandantii maghiari, a început să se retragă. Retragerea lor însă ar fi demoralizat întreaga armată. Dându-și seama de însemnătatea momentului, se aruncă însuși marele căpitan în luptă, opri mai întâi steagurile celor ce voiau să se retragă și izbi cu atâta putere armatele ungurești ale lui Petre Husar și Stefan Lazar, încât toți rămaseră uimiți de vitejia căpitanului și mulți răniți și morți acoperiau câmpia. Insuș Lazar murl vitejește în această luptă.

tismul evoluționist a lui Hackel. Este greșit, dacă cineva susține, că «știința» a dovedit, că omul este descendent al maimuței. Cât de precăută, cât de rezervată și modestă este știința adevărată, ne arată exemplele vorbitoare ale cugetătorilor mari din toate veacurile. Pentru omul cugetător este evident faptul, că în natură sânt nenumărate taine pe care cercetătorul cu metodele și ipotezele sale nici aproximativ nu le poate pătrunde. Lucrurile, care ne par a fi cele mai simple, ba chiar cele de toate zilele sânt încă enigme pentru noi. Ce este electricitatea — nime nu ne poate spune. Ce este în profunzimea sa esența somnului, moartei, viața, nu a putut pătrunde nici un filozof, nici un medicinist. Cum se poate, că păsările călătoare își află drumul lor, că paui subțire poartă spicul încărcat, că creurul este în strânsă legătură cu un oarecare intelect, — acestea și multe altele nu sânt încă cu desăvârșire clarificate.

Un «filist» intelectual (așa mult batjocorit de Nietzsche) e repede gata cu atotștiința lui. El crede, că explică toate tainele, vorbind despre instinct, ereditate, soarte; un adevărat om al științei e conștient însă, că toate acestea sânt numai cuvinte de perplexitate, sânt expresiuni perifrastice dar nici decum o adevărată rezolvire a enigmelor. Tot la vre-o câteva veacuri apar noul teorii cosmogonice. Care este însă

Într-o câta acceptabilă, la care teorie poți adera în viitor, la a lui Kant-Laplace, la a lui Svante Arrhenius sau mai știu eu la a cui, e încă cu desăvârșire nesigur. Înțelepturilor le-a făcut de mult o profundă impresie faptul, că știința exactă, în esența ei, are mai mult de lucru cu «încercarea» de a rezolva problemele, decât cu rezolvarea adevărată a lor. Și aceasta constatare nu știrbește nici decât onoarea, vrednicia științei. Cel ce vrea să și câștige informațiuni temeinice referitoare la aceste constatări, le poate afla în operele lui Emanoil Kant, maestrul cugetării critice.

Ar fi foarte fatal, dacă razimul nostru sufletească ar atârna dela așanumite rezultate sigure ale științei. Credința religioasă — razimul puternic al sufletului nostru — este o proveniență pentru sine în pieptul omenesc. Nime nu poate să argumenteze asupra ei cu metodele științelor exacte în fața altuia, nici pro, dar nici contra.

Sau o are cineva această credință, sau nu o are. Și cel ce o posedă, poate fi fericit, că este în posesiunea celui mai scump tezaur, a cărui valoare este neperitoare și cu ajutorul căruia ne putem ținea totdeauna deasupra valurilor pe marea vieții.

Dr. N. Turchilă.



Atât temele cât și discuțiile ce au urmat, erau dovadă că preoțimea noastră înțelege rosturile timpurilor ce trăim și se interesează de problemele, dela a căror fericită deslegare depinde fericirea credincioșilor și prin aceasta asigurarea viitorului patriei noastre.

În decursul discuțiilor s'a înzistat asupra colaborării strânse a preoților cu turma încredințată păstoriei lor, în felul ca preotul urmând tradiția bisericii să-și recâștige rplul istoric de adevărat conducător al poporului pe toate terețele vieții publice.

## INFORMAȚIUNI

**Consistorul mitropolitan este convocat la ședințe de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae în centrul mitropoliei pe zilele de 18 și 19 Noemvrie 1925.**

**Serviciu divin.** Din cauza inaugurării troiței de pe «Movila lui Mihai», Duminică în 15 Noemvrie a. c. *sfânta liturghie* în biserica noastră *catedrală* se va începe la ora 9 a. m.

**Inaugurarea festivă a noului an de studii universitare în Cernăuți s'a făcut în 24 Oct. a. c. cu o deosebită solemnitate în prezența unui distins public. Dl. rector Șesan, rector pe anul școlar expirat, dă o amănunțită dare de seamă. Se adresează apoi noului rector al universității, dlui profesor R. Căndea, căruia îi înmănează insigniile demnității academice. Dl. rector Căndea, primind lanțul de aur al rectorului, mulțumește pentru încrederea corpului profesoral universitar care l-a ales, și promite a conduce cu demnitate instituția înaltă ce l-a fost încredințată. Apoi dă a. j. înțeles, conform vechii tradiții a universității, o interesantă și instructivă conferință despre Constantin cel Mare, arătând rolul ce l-a jucat acest împărat în trecut. Expunerile dlui rector Căndea au fost urmărite cu viu interes de cei prezenți, răsplătindu-le cu vii aplauze. La sfârșitul dlui rector s'a adresat studenților, îndemnându-i să se înarmeze cu toate armele științei pentru lupta din viața zilnică. Dsa fmeche aducând omagiile universității către M. Sa Regele Ferdinand I. Corul întonează imnul Regal.**

**Inaugurarea troiței lui Mihai Viteazul, lângă Șelimbăr, se face — cum am vestit — Duminică în 15 I. c., cu serviciu divin în catedrala din Sibiu și pelerinaj la movila lui Mihai Viteazul. După amiază, la ora 4, festival în teatrul sibian. Amănunte în afișe.**

Ajutat de câteva cete de polonezi și moldoveni, neobositul Mihai reîncepu bătălia cu oștirile de rezervă ale principelui Andrei Báthory. O ceată de Moldoveni a prins pe însuș căpitanul suprem al oștirii maghiare, Gaspar Kornis, ducându-l de viu înaintea lui Mihai, care-l trată cu toată dragostea frățească. Faptul acesta a descurajat pe unguri, cari au început să fugă. Câteva trupe poloneze din tabăra maghiară, văzând dezastrul, n'au așteptat sfârșitul, ci au trecut la frații lor din tabăra lui Mihai.

Principele Andrei Báthory n'a așteptat sfârșitul bătăliei, care s'a decis încă înainte de apusul soarelui în acea memorabilă zi de Joi, ci de pe dealurile Gusteriței din față, de unde privea lupta, a luat-o la fugă spre secume, însoțit de peste 100 de inși, — unde se știe ce sfârșit a avut. Mihai Viteazul a luat dela dușman 45 de tunuri, multe steaguri, corturi, cai, arme, aur, argint și bucate.

A doua zi locuitorii Sibiului deschiseră porțile înaintea învingătorului și trimiseră oameni să adune leșurile celor căzuți în luptă într'un singur mormânt mare. Din tabăra ungurească s'a fi fost 207, din cea românească 1000. Alții dau cifre mai mari.

Acest loc nu mai este astăzi fără nici un semn de amintire...

**Știri dela Asociațiune.** Pentru ziua de 1 Decemvrie va trimite Asociațiunea conferențieri în diferite orașe ale Ardealului, ca să amintescă publicului însemnătatea zilei memorabile. Se tipărește o broșură în 10,000 exemplare cu un conținut potrivit, menită să străbată în toate saatele noastre.

— După închiderea «Expoziției artistice de studiu» a dlui I. D. Ștefănescu (2 Noemvrie) și a «Expoziției de lucruri de mână» a dlui D. Comșa (8 Noemvrie) va adăposti Muzeul Asociațiunii o «Expoziție de lucruri, care se vor vinde în folosul societății «Principele Mircea», filiala Sibiu.

— În 8 Noemvrie s'a început în Sibiu seria de conferențe de earnă, aranjate de Asociațiune în legătură cu «Asociația profesorilor secundari români». Prim orator a fost dl. inspector Nicolae Orghidan (Brașov), care a vorbit unei săli pline despre «Trecătoarea dela Turnu-Roșu» din punct de vedere istoric, geologic și geografic. Interesanta conferință a fost înțovărașită de numeroase diapozitive. Dl. vicepreședinte, Dr. Gh. Preda, a mulțumit oratorului. Vor urma în săptămânile viitoare dl. jud. Ilie Lungulescu, prof. la Academia teologică Dr. Gr. Cristescu, profesori univ. Mihail Dragomirescu și D. Gusti.

**Constituire.** Societatea de lectură «Andrei Șaguna» din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1925/26 în ședința ținută la 9 Octomvrie 1925 sub prezidenția Preacuvioșiei Sale Păr. Protosințel Dr. V. Stan, director al școlii normale, în modul următor: Președinte: Gheorghe Maior profesor. Vicepreședinte: Petri Severin cl. VII. Notar I: Simion Radu cl. VII. Notar II: Ioan Murășan cl. V. Cassar: Iosif Bărluțu cl. VI. Controlor: Dumitru Hămbășan cl. V. Bibliotecar: Ioan Tatu cl. VI. Vice-bibliotecar: Traian Balint cl. IV. Redactorul revistei școlare «Zolile»: Ioan Luca cl. VII. Econom: Ioan Breazu cl. VI. Membri în comisiunea literară: Clasa VII: Alexandrina Berariu și Silvestru Garcea. Clasa VI: Elena Măilescu și Dumitru Călugăr. Clasa V: Cornelia Stan și Alexandru Coman. Clasa IV: Ioan Avram și Ioan Ciorogariu. Clasa III: Dumitru Măneagușiu.

**Sporirea tarifelor pe C. F. R.** Consiliul de administrație al C. F. R. studiază noul proiect de sporire a tarifelor de mărșuri și călătorii la căile ferate, care se va aplica cu începere dela 1 Ianuar 1926.

**Pentru stat.** Într-o ședință mai nouă a consiliului de miniștri englezi, membrii cabinetului au hotărât — având în vedere greutățile mari economice ale țării — să renunțe la salarii în favoarea statului. Deputații au fost invitați să facă același lucru. Eari funcționarii cari au venit mai mare decât 100 de mil. de lei, vor trebui să jertfească pe seama statului zece la sută.

**Criza de numerar se accentuează** tot mai mult în întreg Ardealul. Dacă se mai contractează câte un împrumut, se face pe o dobândă de 30 la sută și mai mult.

**Moartea lui Frunză.** Generalul Frunză, comandantul suprem al armatei sovietice din Rusia, a murit la Moscova în 31 Oct. Prin moartea lui Frunză a dispărut un aprig dușman al României.

**Detronarea șahului Persiei.** Fostul șah al Persiei a fost detronat. Succesor e Riza Khan, primul ministru. Noul rege al Persiei a luat numele de Aladin. Imediat după proclamare, șahul Aladin a dat o amnestie generală politică, și a scăzut prețul pâneli, punând la contribuție bugetul statului spre a completa diferența de cost.

**Șoareci de câmp.** În mai multe părți ale județului Caraș Severin plugarii se plâng că s'au înmulțit în mare măsură șoarecii de câmp. Din această cauză deocamdată au încetat semănăturile de toamnă. În unele locuri s'au făcut încercări de ucidere a șoarecilor cu otrava numită «bacilul tifosului». Încercările au reușit pe deplin.

**Regele tutunului.** Zilele trecute a murit în America I. B. Duke, numit regele tutunului. Lăsa în urmă o avere de peste 30 miliarde urmașilor săi. Viața acestui mare bogătaş e pildă de muncă și energie. Cu 21 ani a emigrat în America, unde a fost rând pe rând vânzător de ziare, curățitor de ghețe, băiat de cafea, portar de hotel, negustor ș. a. Un an înainte de moarte a ajuns miliardar american în aceeași țară, în care pentru prima oară a pus piciorul fără să aibă o păra în pungă.

**Câne credincioasă.** Locuitorul Ciefier din Beșançon (Franța) se întorcea într-o trăsură spre casă, având la el mulți bani. Pe drum a fost atacat de doi pungași cu gând să-l jăfuească. Dar cănele s'a aruncat asupra pungașilor, mușcându-i atât de rău, încât au trebuit să fie duși la spital. Astfel cănele a scăpat viața stăpânului său.

## STIRI LOCALE

**Parastas în biserica catedrală.** Duminică în 8 Noemvrie s'a oficial parastas în memoria profesorului de cântări bisericești la Seminarul Andreian, Dimitrie Cuntan, și a familiei sale, în prezența I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului Nicolae, a profesorilor și a unui public ales. Răspunsurile funebrele au fost date de corul studenților în teologie.

**Asociația «Radiofonia Sibiu» își va ține adunarea generală constitutivă în ziua de Sâmbătă, 14 I. c., în sala de fizică a liceului «Gh. Lazăr».** La această adunare sânt invitați cu toată dragostea toți prietenii radiofoniei. (Ora?)  
I. Bratu, insp. școlar.

**Teatrul.** Turneul oficial al teatrului național din București, în frunte cu artista celebră Maria Flott, societăți clasa I și profesora la conservator, cu concursul dl. Ciprian, Bălățeanu Duțulescu etc., va reprezenta în Sibiu, în 14 și 15 Noemvrie a. c., Sâmbătă și Duminică, piesele: *Bizanț*, tragedie în 4 acte de Mircea Rădulescu, și *Labire*, dramă în 3 acte de P. I. Prodan, — două piese care au obținut mare succes pe scenele unde s'au jucat. Figuratie, cor, orchestra costume-rechizite — toate dela teatrul național din capitală. Începutul la ora 8 și trei pătrare seara. — Bilete: la Librăria Foala Poporului în strada Mitropoliei.

## CĂRȚI ȘI REVISTE

**Luminătorul revistei bisericești din Basarabia** A apărut Nr. din 15 Noemvrie cu următorul cuprins: Lucrările Congresului Eparhial din Ismail. Păcatul strămoșesc și mosaismul în Teologia sf. Apostol Pavel. Reflexiuni actuale în legătură cu Sinodul dela Niceea și cel din Iași. Epistola sinodală a episcopului Alexandru contra lui Arie. Secția bisericească la Expoziția generală și Târgul de mostre din Chișinău, 1925. Flori din «Câmpul Duhovnicesc». Bibliografie.

**Teatrul de copii.** A apărut în nouă ediție: *Teatrul de copii*, cinci piese într'un act, de dna *Constanța Hodoș*, și anume: *Ingerul*, *Societatea Păscuții*, *Mintea și Inima*, *Minciună și Adevăr*, *Florile* (dintre care două piese se publică acum pentru întâia oară). Estă un teatru de care nu s'a scris încă la noi, și care va plăcea de sigur tinerimii cel puțin tot așa de mult, ca teatrul școlar obișnuit cu subiecte luate din domeniul basmelor, — devenite de un timp încoace adese ori banale. Piesele Teatrului de copii, scrise de dna C. Hodoș, se pot reprezenta ori unde cu desăvârșit succes. Exemplarul costă 18 Lei. Se vinde la Librăria arhiepiscopală în Sibiu.

## Poșta redacției

Pr. I. St. în B. Astfel de mulțămiri, nu este obiceiul să se publice.

## A apărut

## Calendarul Bunului Creștin

pe anul 1926

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în SIBIU, și la alte librării. — La cererile prin **MANDAT POȘTAL** se va adăuga 5 Lei pentru porto și recomandat.

La Librăria Arhiepiscopală în Sibiu se află de vânzare:

**Legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române**

Prețul: Lei 13—, plus spese de poștă Lei 5—



Nr. 699/1925.

(126) 1—3

**Concurs**

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a din Arpașul de Jos, protopresbiteratul ortodox român al Avrighului, pe baza ordinului Preavenabilului Consistor arhiepiscopial din 21 Octombrie 1925 Nr. 9161 B se publică de nou concurs, cu termenul de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

1. Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Folosirea locului destinat pentru casa parohială.

3. Folosirea teritoriului de 5 jugăre 1200 stânjeni pășuni.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale întruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterat în Avrigh (poșta Avrigh, județul Sibiu) până la termenul susdicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra și face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 24 Octombrie 1925.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al Avrighului.

**Ioan Căndea**  
protopop.

(130) 1—3

**Concurs repetit**

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Chirpăr, protopopiatul Agnietei, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B, cu folosirea eclesiei 7 jug. cat. și 25—26 jug. cat. ce se va da prin Reforma agrară din pământul propriu al bisericii ortodoxe din loc, cu privire la care nu s'a finalizat încă chestia. În posesiunea celor 7 jug. cat. poate intra nou alesul paroh imediat.

Dela fiecare familie de român câte o ferdă curcuz sfârmit, și dela fiecare familie de neorustici câte jumătate ferdă. Lemne pentru foc din pădurea comunală și folosirea casei și curții parohiale cu supraedificătele, ca șură și grajduri.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poțiti și trimitte petițiile provăzute cu documentele necesare în termenul legal subsemnatului oficiu protopopesc, și să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Agnietă, la 9 Noemvrie 1925.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

**Ioan Alexandru,**  
adm. prot.

Nr. 367—925 prot.

(129) 1—3

**Concurs repetit**

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Brădătești, din protopopiatul Ilii, se publică concurs cu termen de 30 zile de la cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Retribuțiile împreună cu această funcție sunt, pe lângă salariul și accesoriile dela stat, următoarele:

1. De fiecare familie 1 măsură porumb.
2. Folosirea cimitirului circa 1½ jug.
3. Stola obișnuită în parohie.

Reflecții, îndreptățiți la acest post, sunt poțiti să-și trimitte petițiile provăzute cu documentele necesare în termen oficiului protopopesc ortodox român Ilii, și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Ilii, la 4 Noemvrie 1925.

Oficiul protopopesc, în înțelegere cu comitetul parohial din Brădătești.

**Const. Moldovan**  
protopop.

La Librăria Arhiepiscopială, Sibiu, se află de vânzare:

Preotul G. Petrov:

**Pe urmele lui Hristos**

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu  
Prețul: Lei 45—, plus spese de poșta Lei 5—.

(127) 3—3

**Concurs**

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Copșa mare, protopresbiteratul Târnava-mare, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile de la cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt cele satorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflecții la acest post sunt poțiti să-și trimitte cererile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului oficiu protopresbiterat și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Copșa-mare, la 20 Octombrie 1925, din ședința comitetului parohial în înțelegere cu oficiul protopopesc.

**Emanuil Fleșeriu,**  
adm. prot.

**Gospodinele sânt în eroare**

dacă cred că în ce privește calitate, nu există nici o diferență între adausul sau înlocuitorul de cafea! Din contră! Exact ca la cafeaua boabe, există atât calități mai superioare, cât și mai inferioare. «Echivalent» sânt numai recomandările egoiste ale vânzătorului. Cereți în totdeauna numai tot ce e mai bun pentru banii dvs. Marca recunoscută ca cea mai fină și cea mai spornică este și va rămâne. „Veritabil Franck“ cu rășnița de cafea

Nr. 342

(128) 2—3

**Concurs din oficiu**

Pentru întregirea posturilor de parohi vacante, în comunele ortodoxe din protopopiatul Deva, se publică concurs cu termen de 30 zile, și anume:

1. Almașul-mic cu filia Archia, având venite 9 jug. sesie, birul preoțesc și stola uzată.
2. Băcia-mică, 7 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
3. Boholt, 4 și jum. jug. sesie, birul preoțesc și stola.
4. Cănelul-de Jos, 5 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
5. Cârjiți cu filia Bretelin, 3 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
6. Certejul-de sus, casă parohială, 3 jugăre sesie, birul preoțesc și stola.
7. Chișodaga cu filia Buruena, 8 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
8. Măgura cu filia Toplița, 7 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
9. Noșag, 7 jugăre sesie, birul preoțesc și stola.
10. Seliștioara cu filia Stoenasa, venitele din coala B.
11. Vălișoara, 7 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
12. Vărmage, casă parohială, 3 jug. sesie, birul preoțesc și stola.
13. Vulceș cu filia Hăreșea, casă parohială, 5 jug. sesie, birul preoțesc și stola.

Deva, la 9 Iulie 1925.

Oficiul protopopesc al Devei.

**Dr. Ioan Dobre,**  
protopresbiter.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

**Telegraful Român**

A apărut și se vinde în **Librăria Arhiepiscopială, Sibiu**

**Calendarul Bunului Creștin**

[(Vechiul Calendar arhiepiscopial)]

**— Ipe anul 1926**

**— Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri —**

Conținutul acestui Calendar este următorul: Toată darea cea bună... An de muncă: Patriarhatul, Unificarea, Căminare, Donațiuni, La Brașov, La Stockholm, La Ierusalim. Rugăciune de mulțumire, de Regina Maria. Locurile de închinare: Betleem, Nazaret, Capernaum, Ierusalim, Iordan. Cain (versuri). Pelerinajul la Ierusalim, cu interesante vederi, între care amintim: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae pe vapor în mijlocul pelerinilor, Sfeștanie la Râul Iordanului, La Marea Moartă, La Muzeul din Cairo, Caravană de pelerini spre piramide, Grupul lor în fața Sfînxului și a piramelor, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae înaintea Sfînxului în Cairo. — Constantin cel Mare și mama sa Elena. Cântec de leagăn (versuri). Icoane din Biblie (Intrarea lui Hristos în Ierusalim, Izgonirea vânzătorilor din biserică, Isus pe mare). Pe cele două maluri ale Nistrului, de Pr. A. Nanu. Cântecul roaste (versuri). Nicdăm cere interview Măntuitorului, de Prot. Dr. Gr. Cristescu. Sfântul Duh. Felurite: 1. Jurământul miștelui. 2. Când s'a sădit via. 3. Biblia și Caragiale. 4. Credința mântuitoare. 5. Tatăl nostru unguresc. 6. Șarlatanie adventistă. Olme. Tărgurile. Anunțuri diferite.

**Chipuri:** Un izvor în pustie. Cetatea Betleemului. Vederea gen. a Nazaretului. Cetatea Ierusalimului. Fațada bisericii sf. Mormânt. Patriarhul Damianos al Ierusalimului. Mormântul Maicii Domnului Ierihonul. Botez în apa Iordanului. În pustiu. Cain omorând pe Abel. Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din biserică. Isus umblând pe mare. Catedrala din Sofia, ș. a.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea tărgurilor, întocmite după luni, ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ortodoxe române din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheti și învățători, — și altă ediție fără Șematism.

**Prețul:** Ediția cu Șematism 40 Lei, — fără Șematism 20 Lei.

Plus poșta postală Lei 5, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

**— Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat —**